

ת"פ 48228/03/21 - מדינת ישראל נגד יעקב פקדו

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 48228-03-21 מדינת ישראל נ' פקדו(עציר)

בפני	כבוד השופט גיל קרזבום
בעניין:	המאשימה
	נגד
הנאשם	יעקב פקדו

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של המתה בקלות דעת - עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, הפקרה אחרי פגיעה - עבירה לפי סעיף 64א(ג) - לפקודת התעבורה, נהיגה בשכרות (מכוח סירוב) - עבירה לפי סעיף 62(3) + סעיף 64ד(א) לפקודת התעבורה ותקנה 169ג + תקנה 169ו(א) לתקנות התעבורה, ועבירה של נהיגה במהירות בלתי סבירה - עבירה לפי תקנה 51 לתקנות התעבורה וסעיף 38(ג) לפקודת התעבורה.

2. הסדר הטעון מתייחס אך ורק לתיקון כתב האישום ואינו כולל הסכמות לעניין העונש שיוטל על הנאשם. עוד סוכם שהנאשם יישלח לקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו מבלי שהמלצותיו תחייבנה את מי מהצדדים.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. ביום שבת בתאריך 6/3/2021 סמוך לשעה 08:40 נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג אופל (להלן: "הרכב") בשדרות ירושלים בקרית ים בעלייה לגשר הרכבת מכיוון כללי מערב למזרח. הכביש במקום הנו דרך עירונית, מהירות מרבית מותרת 70 קמ"ש, עם עקומה קלה מאוד ימינה, מימין מדרכה ומשמאל תחנת מטרונית שנתביה משתלב עם נתיב נסיעת הנאשם. שדה הראייה פתוח בכיוון נסיעת הנאשם למרחק של מעל 100 מטרים.

הנאשם נהג ברכב במהירות שלא פחותה מ-108 קמ"ש, כשהוא שיכור.

באותה עת, לפני הנאשם ובכיוון נסיעתו, רכב על אופניו החשמליים מר אדוארד קיפרוסר ז"ל, יליד 1976 (להלן: "המנוח"). המנוח הגיע לכביש מנתיב המטרונית והשתלב בנתיב השמאלי בכיוון נסיעת הנאשם, כשהוא

רוכב במרחק של 2.8 מטר מאי התנועה השמאלי.

הנאשם שלא הבחין במנוח שרכב לפניו, פגע עם פינת חזית שמאל של הרכב בגלגל האחורי של האופניים. המנוח הועף אל מכסה המנוע של הרכב, אל השמשה הקדמית והוטח לכביש (להלן: "התאונה"). כתוצאה מהתאונה נגרם מותו המידי של המנוח.

הנאשם המשיך בנסיעה רציפה מהמקום מבלי לעצור כדי לעמוד על תוצאות התאונה, ומבלי שהזעיק עזרה, הגיע סמוך לבית מס' 11 ברחוב הברוש בקריית ים, החנה את הרכב, התקשר לחברו, וביקש ממנו להגיע למקום. זמן קצר אחר כך משהגיע חברו למקום והבין שהנאשם היה מעורב בתאונה, חזר עם הנאשם למקום התאונה בשעה 09:07, שם נכחו אנשי המשטרה.

סמוך לשעה 10:00 הנאשם התבקש לתת דגימת דם או שתן לאיתור סמים או אלקוהול בגופו, אך סירב.

התאונה, ומותו של המנוח נגרמו בשל נהיגתו בקלות דעת של הנאשם אשר התבטאה בכך שנהג כשהוא שיכור, במהירות בלתי סבירה לתנאי הדרך, לא הבחין ברוכב האופניים הנוסע בנתיב נסיעתו, למרות שיכול וצריך היה להבחין בו, תוך נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התאונה ותוצאותיה.

עיקר טיעוני המאשימה לעונש

4. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, הפגיעה הקשה והמהותית בערכים המוגנים שעניינם שמירה על ערך חיי אדם, קדושת החיים והגנה על שלום המשתמשים בדרך, הצורך במיגור תופעת תאונות דרכים והוקעת התנהגות של נהיגה תחת השפעת אלקוהול. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן מהן עולה כי הנאשם התנהג בצורה פורעת חוק ומסוכנת, נהג במהירות מופרזת ובלתי סבירה בהתייחס לתנאי הדרך ותחת השפעת אלקוהול, לא הבחין במנוח שרכב על אופניו בנתיב מטרות ביום שבת, והשתלב בנתיב נסיעת הנאשם, כאשר שדה הראייה של הנאשם היה פתוח למרחק של מעל 100 מטר. בכל הקשור לעבירת ההפקרה, טענה כי נסיבות ההפקרה מלמדות על כך שמדובר ברף חומרה נמוך ביחס לעבירה זו, זאת בהתחשב בעובדה שהנאשם עצר את רכבו בהמשך הדרך, התקשר לחברו שהחזירו למקום התאונה והסגיר עצמו בחלוף 27 דקות מרגע התרחשותה. המאשימה ציינה את העובדה שלמנוח לא היה רישיון נהיגה, אך טענה שאין בכך כדי להעיד על אופן רכיבתו על האופניים החשמליים, וטענה כי לא קיימת רשלנות תורמת מצדו. המאשימה הדגישה את העובדה שהנאשם ידע שהוא נוהג תחת השפעת אלקוהול ובכך מסכן את עצמו ואת ציבור המשתמשים בדרך, כאשר הוא האחראי הבלעדי לתאונה ולתוצאותיה הקשות, תוך שהוא מפקיר את המנוח לגורלו. עוד ציינה כי הנאשם הבין את הפסול במעשיו ויכול היה להימנע מביצוע העבירות. הפנתה לגורמי הסיכון הנשקפים מהנאשם והסיכוי לשיקומו כמפורט בתסקיר שרות המבחן. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להודאת הנאשם בכתב האישום, להיעדר עבר פלילי, ולעברו

התעבורתי הכולל 4 הרשעות בעבירות של נהיגה במהירות מופרזת, עצירה המפריעה לתנועה, אי ציות לתמרור, וגרימת תאונת דרכים עם רכב חונה ועזיבת מקום התאונה מבלי למסור את פרטיו. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית, וטענה למתחם עונש הולם שבין 9 ל- 14 שנות מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, ביקשה למקם את עונש המאסר בפועל ברף האמצעי של המתחם ובנוסף להטיל על הנאשם 20 שנות פסילה, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, קנס כספי ופיצוי כספי משמעותי למשפחת המנוח.

5. בשמה של משפחת המנוח, מסרה ב"כ המאשימה, כי המנוח היה בן 45 במותו, הותיר אחריו שני ילדים קטינים שגרים יחד עם גרושתו ברוסיה, ואימא בת 75 שנה. עוד ציינה כי המנוח אהב את החיים, אהב לבשל ולדוג, אהב את ילדיו ומשפחתו אשר אבילים על מותו בטרם עת. לעניין העונש, המשפחה ביקשה שייעשה צדק ויוטל על הנאשם עונש מאסר שישקף את העובדה שקיפח את חייו של המנוח, שכל חטאו היה בכך שרכב על אופניו. עוד ביקשו להביע את אכזבתם מכך שאיש ממשפחת הנאשם לא השתתף בצערם.

עיקר טיעוני הנאשם לעונש

6. ב"כ הנאשם, הפנה להודאתו של הנאשם, ללקיחת האחריות, והבעת החרטה. הפנה לנסיבות האישיות הקשות המורכבות של הנאשם כעולה מתסקיר שירות המבחן, והדגיש את העובדה כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי שזהו לו מעצרו הראשון. עוד הפנה לילדותו הקשה של הנאשם, שהתגורר ברחוב, נפלט מכל מסגרת, ולא טופל בשם שלב, ולמעשה פגישתו עם שרות המבחן הינה הפעם הראשונה בחייו בה הנאשם פוגש איש מקצוע. ב"כ הנאשם הפנה לתקופה המעצר הארוכה בה הנאשם נתון, לרצונו ומוכנותו לעבור טיפול ולהשתקם. בהקשר זה הדגיש כי הנאשם עבר בתקופת מעצרו טיפול להתמכרויות במשך שנה, נכח בכל הפגישות, מבין את חומרת מעשיו, ואת המחיר העונשי שעליו לשלם. ביקש לראות את התסקיר כחיובי, ובעל אופק שיקומי. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ביקש להביא בחשבון את רשלנותו התורמת של המנוח שרכב על אופניים חשמליים, ללא הרשאה מתאימה, בנתיב תחבורה ציבורית, כשעל גופו נמצא חומר חשוד כסם, כשהוא נתון תחת השפעת סמים, והשתלב לתוך נתיב נסיעתו של הנאשם, מבלי שהנאשם עצמו סטה מנתיבו. בכל הקשור לעבירת ההפקרה, טען כי מדובר ברף התחתון של מדרג החומרה ביחס לעבירה זו, נוכח העובדה שהנאשם עצר את רכבו לא רחוק ממקום התאונה, דיווח לחברו על התאונה מיד לאחר התרחשותה, וחזר למקום התאונה בתוך זמן קצר. בהקשר זה ציין כי הנאשם היה נסער ביותר וזו הסיבה שהתקשר לחברו על מנת שזה יחזור עמו למקום התאונה. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנה לפסיקה רלוונטית וטען למתחם עונש הולם שנע בין 10 ל-40 חודשי מאסר, וביקש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם שייקבע, וזאת על מנת שיוכל להמשיך את הטיפול הנחוץ לו מחוץ לבית הכלא.

7. אחותו של הנאשם, הגב' נאוה נגוסה, פירטה את נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, בין היתר את העובדה שנאלץ לשרוד לבדו מגיל קטן ללא מסגרת משפחתית או חינוכית, והעבירות בוצעו על רקע מצוקתו ונסיבותיו האישיות. עוד ציינה את מאמציו של הנאשם להשתקם ונכונותו לפתוח דף חדש ולנהל אורח חיים נורמטיבי. כן

הפנתה למצבו הקשה של אביהם הקשיש (בן 95) שמאז התאונה לא ראה את הנאשם והוא מצוי במצוקה רבה בכל הנוגע למצבו. ביקשה את רחמיו של בית המשפט, ולהתחשב בנאשם ולתת לו הזדמנות להשתקם ולהקים משפחה.

8. הנאשם עצמו הודה בביצוע העבירות, לקח אחריות על מעשיו, ופנה למשפחת המנוח וביקש את סליחתם. הנאשם ציין כי כיום הוא עובר תהליך של שיקום במסגרת שב"ס, הביע מוכנות ורצון להמשיך בדרך זו, וציין כי שימש כתומך לעצורים אחרים בזמן מעצרו.

חוות דעת המכון לרפואה משפטית

9. בהתאם לבקשת ההגנה והסכמת המאשימה, התקבלה לאחר טיעוני הצדדים לעונש, חוות דעת של המכון לרפואה משפטית, ממנה עולה כי בדמו של המנוח נמצאו יותר מ- 20 נ"ג THC (החומר הפעיל בקנביס) ו- 182 נ"ג OIC ACID THC (תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס). עוד נאמר בחוות הדעת, כי החומר הפעיל בקנביס משפיע בין השאר על התפקוד הקוגניטיבי והרגשי, וכן על מערכות פיזיולוגיות כגון מערכות לב-כלי דם.

תסקיר שירות מבחן:

10. בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם פורטו בהרחבה נסיבותיו האישיות. מהתסקיר עולה כי הנאשם לוקח אחריות על התנהגותו, תוך גילוי צער וחרטה, עמדה אשר להערכת שירות המבחן הושפעה מהטיפול בו שולב במהלך תקופת מעצרו. עוד עולה כי הנאשם מגלה אמפתיה כלפי משפחת המנוח. כגורמי סיכון שירות המבחן מונה את: מצבו הרגשי של הנאשם, חסכים ראשוניים שהובילו להתנהגותו, היעדר יציבות, היעדרם של מנגנוני תמיכה, התפתחות בצל עבריינות וגורמי שוליים, היעדר שייכות, קושי בהצבת גבולות פנימיים וחיצוניים, חיפוש אחר מעמד וכוח, ניהול אורח חיים פורץ גבולות במטרה להשגת רווח ישיר ומשני, ומאפייני התמכרות נרחבים. כגורמי סיכוי שירות המבחן מונה את הצער והחרטה על מעשיו, יכולתו לערוך התבוננות עצמית וביקורת על אופן התנהלותו, הבעת אמפטיה כלפי קורבנות העבירה, יכולת תקשורת שפיתח במהלך מעצרו, יכולתו להיתרם מהליכי טיפול במסגרת שב"ס ומוטיבציה פנימית וחיצונית שמביע להמשך טיפול בתחום ההתמכרויות. בנוסף שירות המבחן התרשם מכך שהנאשם מפנים את הצורך לשאת בעונש שיוטל עליו בגין השלכות מעשיו וגרימת מותו של המנוח. לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן המליץ על הטלת ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל, ועל הפנייתו להליך טיפולי בתחום ההתמכרויות במסגרת שב"ס.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

11. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין

היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

12. מעשיו של הנאשם פגעו בערך קדושת החיים, ובחובה להגן על שלמות גופם ונפשם של משתמשי הדרך. בית המשפט העליון עמד לא אחת על הערכים המוגנים בתאונות קטלניות. ברע"פ 548/05 מאירה לוי נ' מדינת ישראל נאמר בין היתר: "...בית משפט זה היתווה מזה שנים מדיניות ענישה מחמירה ביחס לעבירות נהיגה הכרוכות בתאונות קטלניות... מתוך אמונה כי לנקיטת יד עונשית קשה ומחמירה ישנה השפעה מחמירה על הנהגים בכביש, ויש בה כדי לקדם את הטמעתה של מודעות ציבורית בדבר החובה לשמור על כללי זהירות כדי להגן על חיי אדם ושלמות גופו. מדיניות ענישה זו...נועדה לתת ביטוי ולהדגיש הדגשה מיוחדת את ערך חיי האדם...ולערוב לכלל ולפרט כי המשפט ובתי המשפט יעשו כל שבידם על מנת לטעת בתרבות החברתית את ההערכה והכבוד הנדרשים לזולת ולחיות...". בע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל נאמר: "נהיגה אלימה בכבישים הפכה לרעה החולה של תקופתנו...בתי-המשפט מצווים להחמיר עם עברייני תנועה. יש להירתם למניעת התופעה ולהגן על בטחון הציבור ושלומם, בין היתר באמצעות הרחקת נהגים מסוכנים פורעי חוק מהכביש לתקופה ראויה...". ועוד בעניין זה נקבע ברע"פ 8040/15 בריזזה נ' מדינת ישראל: "הערך המוגן של קדושת החיים ושלמות הגוף, כאמור, הוא ערך עליון שאף טרם הסדרתו בחקיקה עלי ספר, מוכתב כאיסור של המשפט הטבעי, ונדמה כי המדובר בערך שיש ליתן לו את ההגנה המרבית מפני שאין ערך חברתי אחר בדרגתו".

13. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירת ההפקרה המיוחסת לנאשם הינם הצורך להגן על ציבור המשתמשים בדרך ובפרט השמירה על גופם וחיותם של מי שנפגע בתאונה בדרך של הושטת עזרה, שמירתה וטיפולו של החובה המוסרית המוטלת על כל אדם לסייע לנפגע ולהציל את חייו, בין שנפגע באשמתו של הנהג ובין שלא באשמתו, והצורך לברר את זהותו של האחראי לתאונה. ראה בהקשר זה דברי כב' השופט א' רובינטשין ב-עפ 1789/14 ענת נחמיה נ' מדינת ישראל: "הערך המוגן בעבירת ההפקרה הוא 'החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומם, ולהציל את חייו...באמצעות עיגונה של עבירה זו בפקודת התעבורה קיבל ערך זה, המגלם את עקרון הסולידריות החברתית, עיקרון הכרחי לקיומה של חברה תקינה, ביטוי בדין, והפך מחובה מוסרית גרידא לחובה משפטית, מעין 'לא תעמד על דם רעך'...בנוסף, עבירה זו נועדה גם למנוע מצב בו הנהג המעורב בתאונה חומק מאחריות, על-ידי הימלטות של 'פגע וברח', ובקביעתה יש כדי לסייע לרשויות האכיפה באיתור האחראים לתאונה...". בע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל נאמר בין היתר: "חובה מוסרית מן המעלה הראשונה היא לבוא ולסייע לאדם פצוע הזקוק לעזרה. חובה זו באה לידי ביטוי בחוק לא תעמוד על דם רעך המחייב כל אדם להושיט עזרה לאדם המצוי בסכנה לחייו או לשלמות גופו ובריאותו. חובה זו באה לידי ביטוי גם בתקנה 146 לתקנות התעבורה, המחייבת כל נוהג רכב העובר במקום בו ארעה תאונת דרכים עם נפגעים, לעצור

ולחשיט עזרה לנפגע, גם אם אותו נהג לא היה מעורב כלל בתאונה. חובת ההצלה והסיוע מתחייבת ממידת קל וחומר כאשר נהג הרכב הוא שגרם לפגיעה באדם. אי עצירה במקרים אלה מעידה על התנכרות מודעת לחיי אדם, על אי איכפתיות ושוויון נפש לגורלו של הנפגע..."

14. בכל הקשור לעבירה של נהיגה בשכרות, נכתב רבות על הסיכון הרב הכרוך בה ועל החומרה היתרה שיש לייחס למי שבוחר במודע לאחוז בהגה בעת שהשליטה ברכב פגומה, ההכרה מעורפלת ויכולת התגובה מופחתת על רקע של שתייה לשוכרה. פוטנציאל הסיכון הקיים במקרים מעין אלה גבוה. על מכלול נתונים אלה עמד בית המשפט העליון לא פעם. ר' ע"פ 1894/14 צ'אקול נגד מדינת ישראל : "... איני יכול שלא לראות במעשיו של המערער כחלק מתופעה רחבה יותר, של נהגים אשר מרהיבים עוז ונוטלים את ההגה לידיהם כשהם תחת השפעת משקאות אלכוהוליים. נהיגה זו מסכנת לא רק את הנהגים בשכרות עצמם אלא אף את יושבי הרכב, ואת כל מי אשר עלול להיקרא בדרכם. כידוע, מצב של שכרות פוגע ביכולת המנטלית, ביכולת השיפוט ובכושר הפעלת שיקול הדעת והערכה נכונה של המציאות, כל אלו יוצרים סיכון ממשי שהנהג במצב זה יגרום לתאונת דרכים."

נסיבות ביצוע העבירות ותוצאותיהן

15. נסיבות ביצוע העבירות פורטו במסגרת תיאור עובדות כתב האישום. לא די שהנאשם נהג במהירות של 108 קמ"ש במקום בו המהירות המותרת הינה 70 קמ"ש, הוא עשה כן כשהוא שיכור.

מדובר בשילוב נסיבות קטלני שפגע באופן ממשי ביכולתו של הנאשם להגיב בזמן למתרחש מולו, ולמנוע את התאונה. במקרה זה התממשה הסכנה הרבה הטמונה בנהיגה בשכרות, והנאשם גרם למותו של המנוח.

16. תוצאות התאונה היו קשות ביותר. המנוח איבד את חייו לשווא. אין לתאר את התהום שנפערה בחיי משפחתו, האבדן הכבד והשלכותיו הרוות הגורל. מעגלי האבל רבים, החל מבני משפחה מקרבה ראשונה, וכלה בבני משפחה נוספים וחברים. על האבדן הקשה, הכאב והסבל ניתן היה ללמוד מדברי אחיו ואחותו של המנוח שהושמעו לבקשתם באמצעות ב"כ המאשימה.

17. הנאשם לא עצר את רכבו לבדוק מה עלה בגורלו של המנוח, לא נותר במקום לסייע לו, ולא הזעיק את כוחות ההצלה. בטיעוניה ציינה המאשימה כי המקרה הנדון מצוי ברף החומרה הנמוך של עבירת ההפקרה, ולא בכדי. הנאשם עצר את רכבו במרחק קצר אחרי מקום התאונה, התקשר לחברו וחזר עמו (בחלוף 27 דקות) למקום התאונה והסגיר עצמו. ניתן ללמוד כי מצפונו של הנאשם ייסר אותו, הוא לא היה אדיש להתרחשות התאונה ותוצאותיה, וניכר כי היה זקוק לתמיכה של אדם קרוב על מנת לאזור אומץ ולחזור למקום התאונה.

עם זאת, יש לזכור כי גם פרק זמן של דקות ספורות ואף פחות מכך, הינו קריטי לצורך הצלת חייו של נפגע, ויכול להוות את ההבדל בין חיים למוות.

18. הצדדים חלוקים בשאלת רשלנותו התורמת של המנוח לגרימת התאונה. לשיטת המאשימה המנוח לא תרם

להתרחשותה של התאונה, בעוד ההגנה סבורה שלא ניתן להתעלם מהנתונים הקשורים במנוח ושאינם במחלוקת, ושיש בהם כדי להצביע על תרומתו של המנוח להתרחשות התאונה.

לטענת ההגנה המנוח השתלב לנתיב נסיעת הנאשם במרחק הקטן בהרבה משדה הראייה שצוין בכתב האישום. המאשימה חלקה על טענה זו. לא הוצגה כל ראיה בהקשר זה, ובהתאם לא יינתן לטענה זו משקל במסגרת גזר הדין.

כאמור המנוח רכב על אופניים חשמליים ללא הכשרה מתאימה כנדרש בתקנה 39 (ז) לתקנות התעבורה, בנתיב תחבורה ציבורי והשתלב ממנו לנתיב נסיעת הנאשם. בדמו של המנוח נמצאו יותר מ- 20 נ"ג THC (החומר הפעיל בקנביס) ו- 182 נ"ג OIC ACID THC (תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס). אין מחלוקת כי החומר הפעיל בקנביס משפיע בין השאר על התפקוד הקוגניטיבי של מי שמצוי תחת השפעתו.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבור שלא ניתן להתעלם מהעובדה שהמנוח רכב על אופניים חשמליים ללא הכשרה מתאימה, וכשהוא נתון תחת השפעת סמים. הגם שלא ניתן לקבוע את מידת הרשלנות התורמת, יש לתת לה משקל לקולה. כידוע מי שנוהג שיכור (אם תחת השפעת אלכוהול ואם תחת השפעת סמים) מתקיימת לגביו חזקה לפיה נהג בקלות דעת.

ר' בהקשר זה ע"פ 40230/07 יהודה שלמה נ' מדינת ישראל נקבע: "**נהיגה בשכרות מעידה על התנהגות רשלנית וקלת-דעת...**". ראה גם ע"פ 140/98 חוג'ה נ' מדינת ישראל: שם נאמר על הנוהג בשכרות כי הוא: "**מוחזק כמי שהיה מודע: לעובדת נהיגתו ברכב כשהוא שיכור, לרבות לסיכונים הכרוכים בנהיגתו בשל שכרותו ולאפשרות הממשית שיגרם בשל כך לפגיעה בגופו של אחר (לרבות למותו), כשהוא מגלה 'פזיזות' כלפי אפשרות זו. החזקה האמורה - הנעוצה בהשלכותיה ה'טבעיות' של השכרות - הינה חזקה שבעובדה, המתחייבת מניסיון החיים ומהכרת השפעת השכרות על תפקודו של השיכור...**".

19. במכלול הנסיבות, אני סבור כי במקרה זה הפגיעה בערכים המוגנים ביחס לעבירת ההמתה בקלות דעת בהתחשב בנסיבות המחמירות וברשלנותו התורמת של המנוח, מצויה ברף החומרה הבינוני ומעלה (קרוב יותר לרף הבינוני).

בכל הנוגע לעבירת ההפקרה יש במכלול הנסיבות כמפורט לעיל, כדי ללמד שמדובר בעבירה המצויה ברף החומרה הנמוך, שזו כאמור גם עמדת הצדדים.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

20. בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה, אציין כי ביחס לחלק מפסקי הדין המשקפים מקרי המתה, מדובר היה בעבירת הריגה, ואילו במקרה דנן, בעקבות הרפורמה בעבירות המתה, הורשע הנאשם בעבירה של המתה בקלות דעת. בע"פ 2356/17 רגבי נ' מדינת ישראל נאמר בהקשר זה כי: "... לאור הרפורמה בעבירות ההמתה, המדינה הסכימה להמיר את עבירת ההריגה, שהעונש בצידה הוא 20 שנה, לעבירה של המתה בקלות דעת שהעונש בצידה הוא 12 שנה. יכול הטוען לטעון כי מאחר שהעונש המכסימלי בגין המעשה הופחת על ידי המחוקק באופן כה משמעותי, יש להפחית מיניה וביה מהעונש שהוטל על המערערים על פי הדין הישן. ולא היא. המעשה ונסיבותיו אינם מושפעים מכותרת העבירה, וכאשר בית המשפט המחוזי השית על המערערים עונש מאסר של עשר שנים, הוא ראה נגד עיניו יסוד נפשי של קלות דעת...מי שמבצע הצתה נוטל על עצמו סיכון גם אם יש להניח שהוא עושה זאת "בהנחה ובתקווה שהסיכון לא יתממש. משמעות התנהגות כזאת, מלמדת על מצב נפשי של קלות דעת בנוגע להתרחשות".

21. בע"פ 7066/13 אלמליח נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של הריגה, חבלה חמורה, נהיגה בשכרות ונהיגה בקלות ראש. כתוצאה מהתאונה נגרם מותו של אחד מחבריו, ונגרמו חבלות ליתר הנוסעים. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 4 ל- 10 שנות מאסר, והוטלו 6 שנות מאסר. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. בע"פ 8164/19 אבו שאנדי נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של הריגה ונהיגה בשכרות, זאת לאחר שנהג תחת השפעת סם מסוג קנביס, סטה מנתיב נסיעתו לכיוון השול, פגע ברוכב אופניים וגרם למותו. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל- 7 שנות מאסר, והוטלו 58 חודשי מאסר. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. בע"פ 1134/17 אחמד נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של הריגה, הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה במהירות בלתי סבירה, סטייה מנתיב נסיעה, עקיפה בדרך לא פנויה, חציית קו הפרדה רצוף ועבירות נוספות, בכך שנהג ברכב, בהיותו נהג חדש, ללא ביטוח וללא מלווה, בשעת לילה, עקף במהירות רכב שנסע לפניו, כשהוא חוצה קו הפרדה רצוף, סטה לנתיב הנגדי וגרם לתאונה שקיפחה חייו של נהג אופנוע שנסע מולו. הנאשם עזב את הרכב ונמלט מהזירה ברגל, ולמחרת הסגיר את עצמו למשטרה. נקבע מתחם עונש הנע בין 4 ל- 11 שנות מאסר, ונגזרו על הנאשם 6 שנות מאסר בפועל, תוך התחשבות לקולה בגילו הצעיר, העדר עבר פלילי ותעבורתי, מצבו הנפשי ונסיבות אישיות ומשפחתיות. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 7852/20 מדינת ישראל נ' סאלח הנאשם הורשע בשתי עבירות של המתה בקלות דעת, נהיגה תחת השפעת סמים, סטייה מנתיב תחבורה ונהיגה במהירות לא סבירה, בכך שנסע במהירות מופרזת ופנה שמאלה, תוך שהוא עוקף אופנוע, במהלך הפניה איבד שליטה על הרכב ופגע ברכב בו נסעה משפחה, ששניים מבניה נהרגו במקום. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 7-12 שנים, ועל הנאשם נגזרו 8 שנות מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. בת"פ (מרכז) 18011-01-20 מדינת ישראל נ' פדידה, הנאשם הורשע בשתי עבירות של המתה בקלות דעת, נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש ובמהירות שיש בה סכנה לציבור ועבירות נוספות, בכך שנהג תחת השפעת סמים וביצע עקיפה של שני רכבים במהירות מופרזת. כאשר הבחין ברכב מגיע ממול ובניסיון למנוע התנגשות חזיתית, גרם לתאונה בה נהרגו שני רוכבי אופניים שעברו במקום. הנאשם נעדר עבר פלילי, עברו התעבורתי כולל 6 הרשעות קודמות. נקבע מתחם ענישה הנע בין 9-14 שנות מאסר והוטלו 9.5 שנות מאסר, פסילה למשך 15 שנים ופיצוי כולל בסך 200 אלף ₪. בע"פ 1964/20 אספה נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירת הפקרה ושיבוש הליכי משפט, בכך שפגע באופניים חשמליים, עליהם רכבו שני רוכבים, ועזב את מקום התאונה מבלי לברר את תוצאותיה. כתוצאה מהתאונה נפטר אחד הרוכבים והשני סבל מחבלות (הנאשם לא הואשם

בגרימת מותו של המנוח או באחריות לתאונה). נקבע מתחם ענישה הנע בין 2.5 ל-5.5 שנות מאסר. על הנאשם הוטלו 4.5 שנות מאסר. ובערעור הועמד עונשו של הנאשם על 3 שנות מאסר בפועל. בע"פ 1888/19 **גרייב נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של הריגה והפקרה, בית המשפט ראה שהעבירות הן חלק מאירוע מתמשך, ועל כן נקבע להן מתחם אחד בין 4 ועד 9 שנות מאסר ו-10 ועד 20 שנות פסילה בפועל. על הנאשם נגזרו 5 שנות מאסר בפועל. במסגרת הערעור ההרשעה בעבירת הריגה שונתה לעבירת המתה בקלות דעת ללא שינוי בענישה. בע"פ 6193/20 **בר זכאי נגד מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של המתה בקלות דעת, חבלה חמורה, נהיגה בשכרות, נהיגה במהירות בלתי-סבירה, הדחה בחקירה, שיבוש הליכי משפט וניסיון להשמדת ראיה, בכך שפגע בשני ילדים בני 13 שעמדו על המדרכה, גרם למותו של האחד ולחבלות של ממש לשני. על הנאשם הוטלו 12 שנות מאסר בפועל, 20 שנות פסילת רישיון, קנס ופיצוי. במסגרת הערעור נקבע כי מדובר בענישה מחמירה ובמתחם ענישה התואם מקרים של המתה בקלות דעת והפקרה. חרף זאת, הערעור נדחה.

22. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין ביניהם: ע"פ 1894/14 **צ'אקול נ' מדינת ישראל** הנאשם נהג תחת השפעת משקאות משכרים וביצע תאונת דרכים, שהובילה לפציעת היושבים ברכב ולמותו של אחד מהם. נקבע מתחם ענישה הנע בין 4 ל-10.5 שנות מאסר ונגזרו על הנאשם 8.5 שנות מאסר לריצוי בפועל. הערעור נדחה. בע"פ 456/16 **צ'ורני נ' מדינת ישראל** הנאשם נהג ברכב בפראות, תחת השפעת אלכוהול וגרם לתאונת דרכים שהובילה למותו של הנהג ברכב השני ולפציעת בנו. נקבע מתחם ענישה הנע בין 5 ל-12 שנות מאסר ועל הנאשם נגזרו 7 שנות מאסר לריצוי בפועל. הערעור נדחה. ת"פ (י-ם) 13887-10-18 **מדינת ישראל נ' חוליו דה לה דוארדיה**, הנאשם הורשע בעבירות של המתה בקלות דעת, הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה בשכרות, אי ציות לרמזור אדום ונהיגה מעל המהירות המותרת. נקבע מתחם ענישה הנע בין 6 ל-10 שנות מאסר ולעניין עבירת ההפקרה, נקבע מתחם הנע בין 4-1 שנות מאסר. על הנאשם נגזרו 7 שנות מאסר. ת"פ (ת"א) 30877-03-15 **מדינת ישראל נ' פראל** הנאשם הורשע בעבירות של הריגה, הפקרה, חבלה חמורה, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח. נקבע מתחם ענישה הנע בין 9 ל-14 שנות מאסר ונגזרו על הנאשם 11 שנות מאסר לריצוי בפועל.

23. מטעם הנאשם הוגשו מספר פסקי דין ביניהם: ע"פ 5754/19 **פריסיליה קשתי נ' מדינת ישראל** הנאשמת הורשעה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, הפקרה לאחר פגיעה בנסיבות מחמירות ונגזר עליה ביו היתר 24 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון נדחה תוך קביעה כי רמת הרשלנות הינה נמוכה. ע"פ 8349/12 **רמי גראב נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות והפקרה, בכך שעקף רכב שנעצר בסמוך למעבר חצייה ופגע בהולך הרגל. על הנאשם הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל ו-5 שנות פסילה. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. ת"פ 17778-01-14 **מדינת ישראל נ' יהב שבי**, הנאשם הורשע בעבירות של הפקרה לאחר גרימת חבלה חמורה, נהיגה בקלות ראש, גרימת חבלה של ממש, נהיגה בשכרות, נהיגה פוחדת ונהיגה ללא רישיון רכב תקף. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 18 ועד 40 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו 24 חודשי מאסר ופסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים. ע"פ 3304/14 **סולטאן פראן נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה ונהיגה מעבר למהירות המותרת. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 15 ועד 40 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו 18 חודשי מאסר בפועל, ו-10 שנות פסילה. בערעור על חומרת העונש נפסק בדעת רוב כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 10 ועד 30 חודשי מאסר בפועל ועונשו של

הנאשם הוקל באופן שתקופת המאסר הועמדה על 14 חודשים. ע"פ 6321/18 רובן קריאף נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, חוסר פוליסה ונסיעה בנתיב ייעודי, בכך שעזב את זירת התאונה ושב בחלוף כשעתיים והסגיר את עצמו. תסקיר שהוגש בעניינו המליץ על הטלת מאסר בעבודות שירות. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 10 ועד 20 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל. בערעור על חומרת העונש אושר המתחם שנקבע ועונשו של הנאשם הועמד על 9 חודשי מאסר בעבודות שירות לאור עברו הנקי, גילו הצעיר והתסקיר החיובי שהוגש בעניינו. ת"פ 23976-08-14 מדינת ישראל נ' קיריל סולדטקין, הנאשם הורשע בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח ובגרימת תאונת דרכים שתוצאותיה פגיעה בגוף. נקבע מתחם עונש הולם החל מ-15 חודשי מאסר ועד 40 חודשים. בית המשפט חרג ממתחם העונש ההולם לאור סיכויי השיקום, עברו הנקי וגילו הצעיר של הנאשם והטיל עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ופסילת רישיון נהיגה למשך 24 חודשים.

24. בחלק מהמקרים שהובאו לעיל מדובר בנסיבות חמורות יותר (יותר מהרוג אחד, נסיבות הפקרה חמורות יותר, וקיומן של עבירות נוספת). כל מקרה ונסיבותיו, ובהתאם יקבע גם מתחם העונש ההולם.

לסיכום מתחם העונש ההולם

25. נוכח העובדה שמדובר במסכת עובדתית שניתן לראות בה אירוע אחד מתמשך כאשר עבירת ההפקרה בוצעה בצמידות לעבירת ההמתה, וכלפי אותו קורבן (המנוח) אני סבור שנכון לקבוע מתחם ענישה הולם אחד ולא בגין כל עבירה בנפרד. ראה בהקשר זה ע"פ 4289/14 חנונה נגד מדינת ישראל שם הנאשם הורשע ב-3 עבירות של גרימת מוות ברשלנות, עבירת הפקרה ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט העליון קבע כי מעשיו של הנהג מהווים אירוע אחד המורכב מחמישה מעשים ולא במספר אירועים נפרדים.

26. לאחר ששקלתי את חומרת העבירות, נסיבות ביצוען כמפורט לעיל, העובדה שנסיבות ההפקרה מצויות ברף הנמוך של חומרת העבירה, רשלנותו התורמת של המנוח, הערכים החברתיים עליהם יש להגן, מידת הפגיעה בהם, והפסיקה הנהוגה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות אותן ביצע הנאשם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ-4 שנים ולא יעלה על 8 שנים, ופסילת רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת מ-10 שנים ולא תעלה על 20 שנה, פיצוי משמעותי לנפגעי העבירה בצירוף עונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

27. לקולה אני מביא בחשבון את: קבלת האחריות, הבעת החרטה, ההודאה בכתב האישום המתוקן, החיסכון בזמן שיפוטי (הנאשם הודה טרם שמיעת הראיות בתיק), נסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות והמורכבות (כעולה מטיעוני ההגנה, מדברי אחותו של הנאשם בפניי, ומהתסקיר שהוגש בעניינו). כך גם נכון לתת משקל לגורמי הסיכוי אותם מנה שרות המבחן ולרצונו של הנאשם להשתקם ולהמשיך בהליכי השיקום והטיפול אותם החל במסגרת שב"ס. משקל נוסף יינתן לתקופת המעצר הארוכה והחריגה בה הנאשם נתון מיום 6.3.21 ועד היום (כידוע תנאי

מעצר קשים מתנאי מאסר) והשלכות המאסר על הנאשם ומשפחתו. כך גם יש לתת משקל להעדר כל עבר פלילי, נתון שאינו מובן מאליו בהתחשב בנסיבות חייו של הנאשם.

28. לחומרה יש להביא בחשבון את עברו התעבורתי של הנאשם הכולל 4 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות של מהירות, עצירה המפריעה לתנועה, אי ציות לתמרור, וגרימת תאונת דרכים מסוג של נזק בלבד, נהיגה בחוסר זהירות, סטייה מנתיב נסיעה ואי מסירת פרטים (הרשעה משנת 2016).

29. במכלול הנסיבות כמפורט לעיל, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה הקרובה יותר לרף התחתון של המתחם כפי שנקבע. בכל הנוגע לרכיב הפסילה בפועל, אני סבור שיש למקם את העונש במרכז המתחם זאת בין היתר נוכח עברו התעבורתי של הנאשם.

30. נוכח תקופת המאסר שתוטל על הנאשם ומצבו הכלכלי הקשה, לא יוטל על הנאשם רכיב של קנס. עם זאת, יוטל פיצוי עונשי לטובת משפחת המנוח. מובהר שאין בגובה הפיצוי כדי ללמד על גודל האבדן, עגמת הנפש והצער העמוק שנגרם למשפחה, וכן לא על גובה הנזק הממוני.

31. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 5 שנים בניכוי ימי מעצרו מתאריך 06/03/21 ועד היום.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 18 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של המתה בקלות דעת ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של הפקרה לאחר הפגיעה ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של גרימת מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה ויורשע בגינה.

אני פוסל את הנאשם מלנהוג או מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה למשך 15 שנים מיום שחרורו ממאסרו.

לאור העובדה שרישיונו של הנאשם תפוס במשטרת ישראל, המזכירות תוציא לנאשם אישור הפקדה החל מהיום. בכל הנוגע לחישוב הפסילה, זה יבוצע ע"י משרד הרישוי וזאת מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו ובמצטבר לכל פסילה אחרת, ככל שקיימת.

אני גוזר על הנאשם פיצוי כספי לבני משפחת המנוח בסך של 40,000 ₪ על פי החלוקה הבאה:

10,000 ₪ לכל אחד מילדי המנוח.

10,000 ₪ לאחותו של המנוח.

10,000 ₪ לאחיו של המנוח.

סכום הפיצוי ישולם עד ליום 01/05/2023.

תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הפיצויים לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המאשימה מתבקשת לעדכן את משפחת המנוח בתוכן גזר הדין וכן להודיע למרכז לגביית קנסות על אופן תשלום הפיצוי לילדי המנוח, אחיו ואחותו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט' שבט תשפ"ג, 31 ינואר 2023, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד דורית לוי פרנק ב"כ הנאשם עו"ד יהלי שפרלינג והנאשם בעצמו.